

MERCEDES 600

Na pohodu gospodarskega čudeža

Andrej Sedej

Testni dan na hockenheimškem dirkalnišču: petek, 12. septembra. Pod sodniškimi tri bunami so v vrsto postavljeni zloščeni železni konji iz Mercedesovega hleva. Nemška redoljubnost je na dlanu. Stojijo na oštreljenih mestih in sicer po velikosti. Za vožnjo z največjim — mercedesom 600 smo dobili posebne, rdeče kupone, ki pa kljub temu, da so bili posebni in drugačne barve kot na ostale avtomobile, niso pomneni, da avto lahko vozite sami. Ob avtu, ki ima vse znadične mercedesove oblike, le da je precej daljši in širši, je stal mož v belji halji. Brez besed je vzel listič in posadil potklincnega kolega iz Nizozemske na prednji sedež, meni pa določil prostor zadaj.

Pazljivo in z občutkom, kot pravi lirvani Šofer, naju je po dveh krogih zapeljal načaj pred tribuno. Vsihena vloga sopotnika na zadnjem sedežu me ni navdušila. Vlekoš me je za volan te mrcine. Resnobni voznik se je končno omečeval in sprejel vlogo sopotnika.

Gumb se za gumbom vrsti

Globoko sem zajel sapo in spoštljivo vstopil. Precejšnja in težka vrata se zaprejo tako natankič, da jih lahko zaprem z mezincem. Ker je tovarniški voznik očitno dalj časa rastel kot jaz, sem moral sedež pomakniti bliže. S pritiskom na isti gumb ob strani sedeža lahko spremjam tudi nagib in višino sedeža. Tudi za udoben položaj sopotnikovega sedeža pritisnate na ta gumb.

Ker za voznike v livrjeh niso predpisane telesne mere, se lahko spremjam tudi od daljenošč volana. Zavrti te rebra samo okroglo oblažinjeno ploščo na sredini volana.

Pred menoj je polpo gumbov. Ne manj jih niti na stenah vrat. Čeprav z enim stikatom ob ohrotu volana delujejo tri palke, brisačinko in napravo za pranje vetrne sipe.

Natančno in skrbno sem se pozanimal, čemu vsak od njih služi. Kajti, kaj veš? Nemara kateri od teh številnih gumbov prav lahko sproži katapult ...

Vse, kar je pri večini avtomobilov treba upravljati ročno, je tu gnano hidravlično. Olje pod pritiskom zapira in odpira okna, spremjam polotak sedežev, odpira premično streho. Zato so gumbi na vseh vratih in na armaturni plošči. Neobitanj je gumb na vrati pri vozniku, s katerim se zaklene vsa vrata, pokrov prtičja in pokrov posode za gorivo. Z ročico pod volanom lahko med vožnjo nastavite blažilnike, da so mehkejši ali trši.

Celotno klimatsko napravo vkllopite in narynate po želi same z enim gumbom. Okrogla merilnika hitrosti in vrtljajev vzbujata športni videz armature. Med njima so v pravokotnem okvirju kontrolne lučke in merilniki za pritisk olja, temperatura vode in kolčilne gorive v posodi.

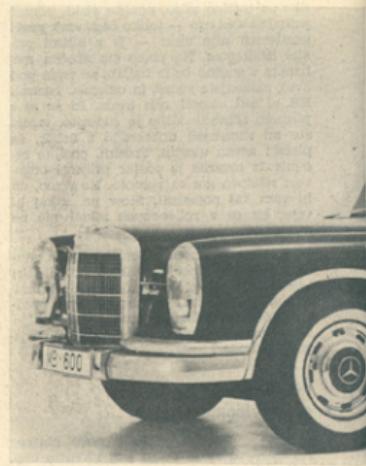
Zočica avtomatskega menjalnika je na volantu. Vsak osnovnošolec bi, da pri avtomatskem menjalniku ni treba pedala za sklopilo. Torej tretji pedal pri tem avtomobilu zagotovo ni sklopila! Kaj naj bi bil? Nič drugega kot stročna zavora, ki jo zategnete z nogo.

Leteira preprog — na zračnih vzmeteh

Coka na armaturni plošči ne najdete. Naprava za vibrirvanje goriva samodejno regulira dovod goriva pri vzuju.

Ko z ročico vkllopite samodejni menjalnik, lahko odpeljet. Zategnjene »ročne zavori« vam ni treba popustiti, ker se avtomatsko popusti, ko pritisnete na pedal za plin.

Ko pohodite plin, se avtu pozna, da vsaka konjška moč potegne samo 10 kilogramov. V nekaj manj kot desetih sekundah je kaledar na merilniku že na mestu, ki je označen s 100 km na uro. Se naslednjih deset sekund je potrebno, da avto drvi s 140 km na uro.

Slede potem, ko vse hiti mimo vas, lahko zagotovo zaključite, da se peljet. Pri normirani hitrosti je vožnja podobna vožnji v kupeju prvega razreda najboljšega brzovalca.

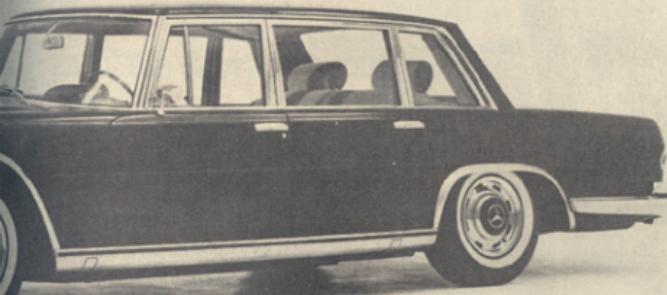
Slede pri vrtljajih čez 4000 zaslišimo zvok motorja.

V prvi ovinek na krošni stezi sem zapeljal s strahom. Nisem si predstavljal, kako bom avto z neobičajno težo in izmero sprejal skozi ovinek. Strah je odveč. Ovinke zdeluje z večjim veseljem in bolje kot polovico lažj mercedes 250 SL. Pri zelo ostri vožnji skozi ovinke mu bočne nekoliko odnesti zadek. Ne preveč izurenje vozniki te ne bi niti opazili. Pretiravanje po ovinkasti cesti lahko hitro in zelo natančno popravite z malenkostnim odvzemanjem volana.

Zračno vzmetenje in dodatne gumijaste vzmeti poskrbijo, da v avtu komaj veste, da se peljet. Preprečujejo tudi nagibanje avta v ovinkih. Se manj pa se nagiba, če na trdu nastavite blažilnike.

Rajdnji krog 124 metra je za tak avto izredno majhen. Tako je avto tudi za v mestni vrvi izredno okreten in servo volan pomaga, da se ne bi oznojil, če bi ga moral parkirati v temo odmerjen prostor. Na ravnih odsekah Hockenheimha je avto drvel z 205 kilometri na uro. Pri vožnji po dirkalnišču sem se prepriznil, da so se pri snovanju tega reprezentančnega vozila

zgledovali po izkušnjah pri dirkalnih in hitrih športnih avtomobilih. Moč, ki so jih pri starejših avtomobilih iztisnili iz motorja s pomočjo kompresorja, sedaj do sejejo z vbrizgom goriva.

Konstruktorji so imeli proste roke!

Pri rojstvu tega reprezentančnega avtomobila je zrazen izkušenj pri izdelavi dirkalnih avtomobilov pomagala tradicija hiše, ki je podobne avtomobile že izdelovala. Tako kot pri tem avtomobilu, so tudi inženirji in konstruktorji pred vojno dali povsem proste roke. Avtomobili, ki so jih izdelali, so bili vrh takratne tehnike, toda bili so tako težki, da so se vozili z njimi samo na paradah. Soferji so morali biti že kar orjaki.

Pri začrtovanju mercedesa 600 so si konstruktorji in inženirji tudi dali duška. V avtomobilski industriji je namreč običajno, da so načrtovalec vedno omejeni s finančne plati.

Cena ni bila ovira pri konstruiranju posameznih sklopov. Mercedes 600 naj bi bil potem takem avto, v katerem so združene vse do sedaj poznane tehnične novosti in vsi dosežek v avtomobilski industriji. Pri izdelovanju običajnih avtomobilov se jih ne poslužujejo, ker so cestno predrage.

Armatura plošča velikega mercedesa. Okrogla plošča v sredini volana z mercedesovo zvezdo ni le za okras. Ko jo vrtili v levo ali desno spremnjuje lego volana. Na skrajni levi je viden pedal »ročne« zavore.

Tehnični podatki

MOTOR: asmervaljin — štiritaktni — V — vrtilni in gib 103 x 95 mm — gibna prosternina 6329 kubikov — kompresija 9:1 — največja moč 256 KM (DIN) pri 4000 vrtiljih v minutah — specifična moč 35,5 KM na liter — največji navor 51 kpm pri 2800 vrtiljih v minutah — ročična grezna petka izdelanj je pri eni odmikeri gred nad obremenjeno valjko v glavnem motorju — vodno hlajenje — črpalka in termostatom — oljno hlajenje — tlakne mazanje — boschova črpalka za vibriravljajoče hencima v sesalni kanalu — električna benzinska črpalka — akumulator 12 V 88 Ah — dva alternatorja — prenos moči: motor spredu poganja zadnji kolesi — avtomatski menjalnik s hidravlično sklopiko — diferencial z zaporo.

VOZ: limuzina za šest ali osem oseb — štiri ali pet vrata — samonosna karoserija — posamezne obese na prednjih vodilih sprejeda v zadaj gibljivo sklopi — zračna vgradnja — ročna ali avtomatična regresija nivojnega gumijastega dozdane vzmetni — tripla blazilec regulira med vožnjo prečni stabilizator sprejeda in zadaj — servo volan z blazilecem veliki premičen — dvokrežna zavora, kolune na vseh štirih kolesih — nočna »ročna« zavora — gume 9,05-15 super sport.

MERE IN TEZE (v oklepajih za pulman): dolžina 5540 mm (€240) — širina 1930 mm — višina 1519 mm — medosna razdalja 3200 mm (3000) — širina kolodnika sprejeda 1587 mm — širina kolotvajalnika 1570 mm — radij krog 12,4 metra (11,6) — teža praznega vozila 2440 kg (2380) — največja depustna teža 2590 (3280) kg.

Malo teh avtomobilov izdelajo. Kljub temu jih izdelujejo serijsko. Naprave, ki jih pri drugih avtomobilih ne določite niti po načrtu, so pri velikem mercedesu serijske.

Za izredno udobje, ki ga nudi ta avto, je potrebno združiti sodobno zasnovno z najmanjšimi nadrobnostmi, ki dajo pri izdelanem avtu vider kvalitet, dovrjenost in zbujujo občutek varnosti.

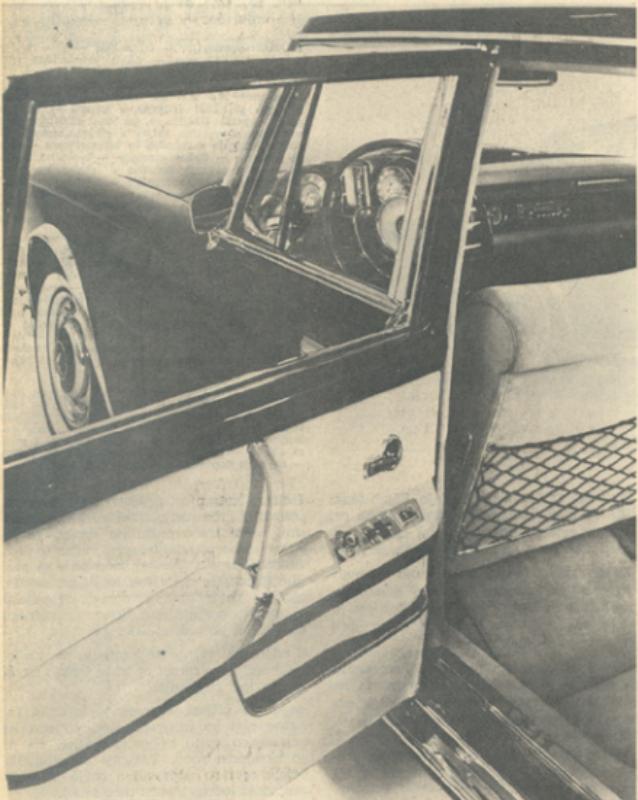
Začeti je treba pri podvozu. Samonosna karoserija je zaradi globokega dna in za radi namestitev motorja na skrajnih koncih izredno prostorna. Zaradi mer karoserije ki so nad evropskim povprečjem in manjše kot pri ameriških avtih, razdelitev prostora za potnike, prtljago in motor ni bil posebno trd oreh.

Izolirati notranjost pred truščem motorja, podvoza in zunanjosti ni nerešljiv problem, če ni treba paziti na denar. To so potrdili Mercedesovi inženirji, ki so to delo zredno opravili. Zračno vzemnjenje in predimensionirani gumijasti letaji na mestih, kjer so vpete prednje obese, diferencial in motor, počrejo vse udare neravnega cestišč in jih tudi utišajo.

K udobnosti vožnje pripomorejo nevzmetne mase, ki so zaradi uporabe lahkih materialov kar najmanjše.

Lopot so utisali, kjer je le do lalo. Izpušne cevi so namestili dve, po eno za posamezno vrsto valjev. Napeljali so ju ob skrajnem robu. Tresenje in vibracije doiglini cevi so odpopravili s cevjo, ki veže oba, sicer ločena izpuha med seboj.

Delo pri izolaciji notranjosti jim je olajšal motor, ki izredno mirno teče. Gibna prostornina 6,3 litra je za evropske automobile precej nenavadna. Velikanski višek moči omogoča, da hitrosti, ki smo jih vajeni, dosežete avto pri nizkih vrtljajih motorja. Motor je tako sodobno zasnovan, da se mu zvok nekoliko povira šele pri višjih vrtljajih.

Vse gre na elektriko

Avtomatski menjalnik je ena od naprav, ki poveča udobnost vožnje. Nasvet, da pri avtomatskem menjalniku držite levo nogo dimljejo od pedala zavore, se tukaj ne smete držati. Z nogo, s katero pritisnate pri običajnem menjalniku sklopijo lahko po pomoti pritисnute so pedali srčnega zavore. Kot pri večini samodejnih menjalnikov lahko vozite brez prestavljanja, če je ročica v položaju, ki je označen s številko 4. Lahko pa si privoščite tudi športno vožnjo in prestavljate kot pri normalnem menjalniku, seveda brez sklopke.

Kolutne zavore na vseh starih kolesih in zavorni ojačevalci poskrbijo, da to zeles-

no gmoto ustavite brez naprezanja. Pedal ima zelo kratek hod, tako da je višina pedala zavore in plina v isti višini.

Na prednjih kolesih sta na kolutu dve četrti.

Električno ogrevana stranska okna in zadnje steklo, prav takšna narava zunanjih ogledal iz notranjosti in ne nazadnje tudi regulacija višine avtomobila so vse pridobitive, ki so namenjene varni in udobni vožnji.

Kaj za 49060 do 55000 mark?

Veliki mercedes izdelujejo v štirih izvedbah, ki jih imajo v skoraj ped debelem prospektu označene s črkami A, B, C in D. Izvedba A je limuzina s štirimi vrati in medosno razdaljo 3200 mm. Za 700 milimetrov ima daljšo medosno razdaljo limuzina s štirimi vrati, ki jo imajo označeno kot izvedbo B. Sedež za goste zadaj ima obrojeno vis s vis.

Sest vrat ima izvedba C z daljšo medosno razdaljo. Srednja vrsta sedežev je zloži-

Vrst gumbov, ki jih vidite na steni vrat, so tudi na vseh ostalih vratih. Poleg gumba za zapiranje in odpiranje okna in gumba za regulacijo položaja sedeža je še stikalo za lučko nad oknom in vizignalnik za cigarete.

Ijiva. Raztegnjeni model imenujejo tudi pulman.

V Nemčiji so mu pritaknili ime »dakota« (pa nara nizkih dolgih psov). Izvedba D nosi ime landaulet, kar pomeni, da ima streho od sredine nazaj zložljivo. Ima štiri vrata in sedeže, tudi razporejene vis a vis.

Vsa posebna oprema je serijska. Treba se je le odločiti, kaj bolj potrebujemo: barček med prednjima sedežema, klimatsko napravo, televizor med sedeži, radio, gramofon ali celo telefon.

Poželimo si lahko tudi ločilno steno med voznikom in prostorom za potnike. K temu potem spada telefon med voznikom in potniki. Na predejni steni si lahko omislimo tudi zložljivo mizo in zraven barčka tudi aparat za kuhanje kave. Tajnice ne prodajajo.

V sredini zadnjih sedežev je naslonjalo za komolico, ki je votlo. V njem je prostor za brivski aparat remington ali braun, ogledalo in glavnik. V notranjosti naslonjala je tudi vtičnica za brivski aparat.

Ce pa je lastnik ženska ali ce se vozi z avtom boljša polovica lastnika, si lahko v naslonjalu uredi kosmetično mizico. V tem slučaju ima tudi v stranicu vrat predviden prostor za steklenice z rožnim ojem in kolonjsko vodo.

Ce se voznik ne razume na glasbo si zraven radioaparata na armaturni plošči lahko omislji gumb za iskanje postaj in glasnost na naslonjalu zadnjega sedeža ali pa na steberšku vrat.

Ko se še odločite, s katerim od štirih možnih dragocenih furnirjev bo obložena armaturna plošča, nimate kaj dosti več izbirati.

Koliko boste iztržili za rabljenega, vam tudi lahko poverim. V oglasu nemške revije ponuja lastnik rabljenega mercedesa 600, ki je stal nov 55000 mark, za 26000 DM. Menda ga ni se prodal.